

Bæredygtighed

Udgiver
Morgenavisen
Jyllands-Posten

**Ansvarshavende
chefredaktør**
Jacob Nybroe

Magasinredaktør
Jakob Vestergaard

Redaktør
Ditte Ravn og
Lars Dalsgaard/
Media Movers

Layouter
Nini Nielsen/
Media Movers

Forsidefoto
Betina Garcia

Kontakt
temasektion@jp.dk

Dansk Affaldsminimering i Langå har udviklet en metode til at sortere og rense plast, så det kan genanvendes som råmateriale. Arkivfoto: Laura Bisgaard Krogh

Upcycling, trashion eller bare godt gammeldags genbrug. Der er penge i at være bæredygtig

Et samarbejde mellem to private firmaer og Randers kommune er med til at sætte standarden for, hvordan virksomheder kan vokse ved genanvende restprodukter.

FORRETNINGSUDVIKLING ANNABETH AAGAARD

Det enorme plasticspild og plasticforureningen af naturen er for alvor kommet på den politiske dagsorden. Og i december nåede EU-kommissionen, EU-parlamentet og medlemslandene til enighed om det engangsplasticdirektiv, der er blevet forhandlet intenst om i månederne op til årsskiftet.

Hvert år havner 5-13 mio. tons plastic i verdenshavene, og det er begyndt sætte sine tydelige spor. Alene i Europa produceres omkring 25,8 mio. tons plasticaffald hvert år, og under 30 pct. bliver genanvendt. Resten ender, ifølge Grønforsk.dk, blandt andet på forbrændingsanlæg eller store lossepladser. Der er derfor et enormt forretningspotentiale i nytænkning af nye og bæredygtige materialer og emballager, men også i genanvendelse af plastic og andet affald på nye og innovative måder.

Virksomheder kan nemlig godt vokse gennem genbrugsplast. Et godt eksempel på, hvordan genbrug kan skabe vækst og arbejdspladser, er samarbejdet mellem Randers Kommune og to virksomheder. Det samarbejde har resulteret i en ny metode til at genbruge det plastaffald, som hidtil enten blev brændt eller deponeret.

Den ene virksomhed, Dansk Affaldsminimering i Langå, har udviklet en metode og maskiner,

som gør det muligt at sortere og rense plast så meget, at det kan bruges som råmateriale i nye produkter. Den anden virksomhed, MV Plast i Randers, har sideløbende løst problemet med at anvende den trods alt stadig let forurenede plast i en særlig støbeproces. Det kostede mange fejlslagne forsøg og omkring 15 mio. kr. at lykkes, men i 2018 omdannede MV Plast 1.200 tons plasticaffald til piller, der eksempelvis kan støbes paller af. Samtidig har projektet været med til at skabe nye jobs.

Tryksager og print forurener, og derfor er bæredygtige alternativer et must. Kimen til KLS Pureprint blev lagt i 1946, da Preben Larsen med sin første håndtrykmaskine lavede de første visitkort i forældrenes køkken. Over årene voksede det til 22 mand, 600 kvm og utallige trykmaskiner og blev til en moderne industrivirksomhed.

I 1990'erne begyndte arbejdet med at modernisere virksomheden med ISO-certificeringer og det nordiske Svanemærke. Og i 2012 begyndte virksomheden at udvikle tryksager og emballager fuldstændigt fri for skadelige kemikalier og tungmetaller, og som er 100 pct. bionedbrydelige. Projektet fik støtte af Erhvervsstyrelsen, Hovedstadsregionen og Grøn Omstillingsfond, og målet er at være verdens grønneste trykkeri.

Et anden trend inden for grøn forretningsudvikling er trashion, der handler om at omdanne eller upcycle affald til mode. Trashion eller upcycling har fordele for miljøet, fordi man genanvender allerede fremstillede materialer og samtidig kan

skabe nye visuelle udtryk i moden og sætte fokus på en bæredygtig agenda i en meget forurenende industri. Flere tøjproducenter har vist interesse for trashion og genanvendelse af f.eks. plastic. Eksempelvis indsamlede Hummel plast under verdensturnéen med bandet Black Eyed Peas og producerede 11.500 t-shirts ud fra plastaffaldet. Men det kan også være andet end plast, der genanvendes.

The Apple Girl er et firma, som har formået at skabe helt nye materialer af affald. Ud af æbleskræller laves æblelæder til armbånd, tasker og meget andet. Helt konkret indsamler og bruger man kerner, skræl og frugtkød fra cider- og juiceproduktion til at lave et nyt bæredygtigt materiale. Ejeren og opfinderen, Hannah Michaud, begyndte at eksperimentere med æblelæder for to år siden, da hun studerede på KEA og blev introduceret for biomimicry, som handler om at omsætte viden om naturen til brugbare produkter. I 2017 vandt hun IVÆKSTprisen for årets idealist, og lige nu er hun i gang med at udvikle produktet, udarbejde prototyper og samarbejde med modeindustrien, men på sigt skal æblematerialet bruges i mange forskellige industrier.

Så mulighederne for bæredygtig vækst er uendelige. Hvad der er affald for en, kan meget vel blive guld for en anden.

Annabeth Aagaard, ph.d., MSc, er lektor og forskningsleder for Interdisciplinary Centre for Digital Business Development på Aarhus Universitet samt direktør i konsulenthuset KnowledgeHouse.